

spoluvinu, pokud se týče nadržování zločinu podvodu. Žádným způsobem nelze však shledati v jednání stěžovatelů pouštění se do pletich, poněvadž tu není příčinné spojitosti s lichevním jednáním F-ovým a nijakého podílu stěžovatelů na jeho zisku. Pokud soud nalézací ohledně obžalovaného S-a vyslovuje přesvědčení, že tento dle množství cukřenek, jež Arnoštu F-ovi dal, musil seznati, že F. zamýšlí provozovati podloudný obchod s cukrem, označuje stížnost okolnost tu pro právní posouzení za bezvýznamnou a uplatňuje zvláště ještě důvod § 281 čís. 5 tr. ř., poněvadž pro výrok ten nejsou udány důvody. Především sluší poukázati na to, že rozsudek ohledně Františka S-a vůbec neodvozuje jeho vědomí o úmyslu Arnošta F-a, provozovati s cukrem podloudný obchod dle množství cukřenek, jež F-ovi dal, nýbrž že dotýčné odůvodnění týká se jen stěžovatelky Barbory S-ové. Než ani tato nemohla by s úspěchem uplatňovati nedostatek důvodů dle § 281 čís. 5 tr. ř. pro toto zjištění, ježto skutečnost, že Barbora S-ová dala F-ovi množství (60 kusů) cukřenek, odůvodněná doznáním jeho v předběžném řízení, jež soud nalézací věrohodným uznal, tvoří již o sobě odůvodnění pro přesvědčení soudu o vědomí S-ové o úmyslu F-ově, provozovati s cukrem, za cukřenky ty zjednaným, podloudný obchod, takže o naprostém nedostatku důvodů nemůže býti vůbec řeči. Že pak důvody ty nezdaří se snad stěžovatelům postačitelnými pro přesvědčení soudu, neopodstatňuje důvodu § 281 čís. 5 tr. ř., jenž předpokládá, že vůbec udány důvody pro zjištění. Ohledně Františka S-a dovozuje soud jeho vědomost o úmyslu F-a z doznání tohoto v předběžném řízení. (Po stránce meritorní však nevylučuje okolnost, že skutek stěžovatelů spadá snad pod hledisko účasti na zločinu podvodu, by bylo podřadeno též pod trestní ustanovení lichevního zákona, bylo-li jím krom právních statků, jež chrániti mají předpisy o podvodu, ohroženo neb poškozeno zaopatřování obyvatelstva předměty potřeby, zákonem lichevním zvláště chráněné.) To pak v tomto případě zmateční stížnost marně běře v odpor. Soud nalézací odůvodnil a zjistil, že oba stěžovatelé umožnili svou nedovolenou činností, snad i všeobecnému zákonu trestnímu se přičící, vědomě podloudné obchodování F-ovo s cukrem, za cenu zvýšenou, že Barbora S-ová krom toho vědomě zvyšovala cenu cukru tím, že padělané cukřenky konsumentům po 3 K prodávala. Tím zjistil soud nalézací činnost, která pro nezákonnitou svou povahu a vzhledem k tomu, že jí státní opatření o stejnoměrném zaopatřování obyvatelstva cukrem mělo býti a bylo rušeno, spadá zřejmě pod pouštění se do pletich ve smyslu § 11, čís. 4 lich. zákona, a jež vzhledem k tomu, že jí F-ův podloudný obchod s cukrem za cenu zvýšenou vědomě byl podporován a že též padělané cukřenky úplatně konsumentům byly prodávány, byla způsobilá, by jí ceny předmětu potřeby byly stupňovány. Nelze proto shledati pochybeným právní stanovisko rozsudku, jenž uznal stěžovatele vinným přečinem dle § 11 čís. 4 lich. zák., to tím méně, kdyžtě nějakého vlastního podílu na zisku spolupachatelově podstata pouštění se do pletich nevyžaduje.

Čís. 357.

Podmíněný odklad trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a nař.).

Dobrý dojem obžalovaného na soudce může přijíti v úvahu, jestli pravým odleskem jeho povahy, doznání, jestli znakem upřímné lítosti a rozpoznání zavržitelnosti činu, posavadní zachovalost pak, není-li již první poklesek proti zákonu důkazem zvrhlosti vůle.

(Rozh. ze dne 3. února 1921, Kr I 764/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání odvolání státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 24. února 1920, pokud jím bylo odsouzení obžalovaných prohlášeno podmíněným, zrušil výrok o podmíněném odkladu trestu a zamítl návrh obžalovaných na povolení téhož.

D ů v o d y:

Rozsudkem nalézacího soudu byla jedna skupina obžalovaných uznána vinnou krádeží dle § 174 I c) tr. zák. (drancováním obchodů), druhá skupina pak zločinem dle §§ 185, 186 a) tr. zák., jenž spočíval v tom, že od neznámých lidí, kteří se drancování zúčastnili, převzala věci, za tísně ukradené, a je na sebe převedla.

Proti výroku nalézacího soudu, kterým povolil všem obžalovaným podmíněný odklad trestu, poukázav na zachovalost většiny z nich, nebo nepatrné předchozí potrestání, dále na doznání jejich, byl u některých jen částečné, a na dobrý dojem, který učinili u soudu, provedlo státní zastupitelství odvolání. Poukazuje na to, že není správně, že se všichni obžalovaní k trestnému jednání doznali, dále na to, že čin obžalovaných byl takového rozměru a druhu a takové nebezpečnosti pro právní jistotu jednotlivých občanů a tak svůdným příkladem pro opakování podobných deliktů, že měl býti nejen přísně potrestán, nýbrž výkon trestu ihned nařízen. Má prý na tom zájem státní celek, jemuž z důvodů veřejných záležitostí na tom, aby hromadné páchaní zločinů bylo zamezeno a bezpečnost právní nebyla podkopávána. Nebudou-li obžalovaní musiti trest si odpykati, nedocílí se oné výstrahy před opakováním podobných činů, spíše naopak utvrdí se přesvědčení, že i s jinými bude tak blahovolně nakládáno. Odvolání státního zastupitelství dlužno přisvědčiti potud, že doznání obžalovaných nelze v tomto případě použít k odůvodnění podmíněného odkladu trestu, a dále též v tom, že povaha činu vylučuje v tomto případě podmíněný odklad trestu. Bez povšimnutí musí ovšem zůstatí další tvrzení odvolání státního zastupitelství, že u obžalovaných dlužno vykonati trest pro výstrahu jiných, poněvadž tento důvod podle § 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a nař. nepřichází v úvahu, neboť jde pouze o to, je-li potřebí výkonu trestu či polepší-li se obžalovaní bez výkonu trestu. Dlužno zajisté uvážiti okolnosti, nalézacím soudem uvedené, zejména tedy zachovalost obžalovaných, o které možno mluvit, poněvadž v některých případech zjištěná potrestání byla nepatrná, jakož i dojem, kterým obžalovaní na soud působili, při čemž ovšem tato poslední dobrá známka obžalovaných může jako zevní znak jejich povahy přijíti v úvahu teprve tenkrát, když jiné okolnosti nedokazují, že dojem, který obžalovaní učinili, nesouhlasí s jejich pravou povahou. K doznání

bylo by lze v té všeobecnosti, jak to uvádí rozsudek nalézacího soudu, přisvědčiti jako k okolnosti, odůvodňující podmíněný odklad trestu jen tehdy, kdyby v něm bylo viděti upřímnou lítost obžalovaných, a tedy již před výkonem trestu jakési znamení, že sami o spáchaném zlu uvažovali a jeho špatnost seznali. Toho však v tomto případě nelze shledati. Doznání obžalovaných pozbývá na ceně již tím, že bylo vynuceno nalezením ukradených, pokud se týče na sebe převedených věcí, a chybí mu tedy právě zmíněný znak, svědčící o tom, že obžalovaní sami nahlédli špatnost činu. Jest to doznání rázu docela formálního, o čemž v mnohých případech svědčí i jeho znění, v rozsudku zjištěné, ba u některých obžalovaných nelze o doznání vůbec mluvit. Nelze proto pro povolení podmíněného odkladu trestu odvolávati se na bezcenné formální doznání obžalovaných, takže zbývá jen jejich zachovalost, která však nemá v osobnosti obžalovaných pevné opory, když prvá příležitost je svedla k činu tak závažnému, jenž ohrožuje veřejný pořádek v míře přímo nebezpečné. Jejich zachovalost a dobrý dojem, který učinili, ustupují do pozadí před zjištěním nalézacího soudu, že se u obžalovaných projevila touha po zisku a po vykořistění tísně druhého v jejich majetkový prospěch způsobem bezohledným. Ačkoliv šlo pouze o majetkový prospěch, který musí býti posledním důvodem, jenž je odvrací od zlého konání, neodolali mu při první příležitosti, spáchali čin, o jehož zavržitelnosti podle vlastní zkušenosti musili býti přesvědčeni. O nějaké jejich nouzi nemůže býti řeči, neboť nalézací soud neměl ani příčiny, by tuto okolnost považoval za polehčující. Uvedená kvalifikace trestného činu obžalovaných ukazuje právě opak mravní pevnosti povahy, předpokládané soudem nalézacím, totiž sesláblou mravní zodpovědnost obžalovaných a jejich neschopnost, sebe samy ovládati, nejsou-li k tomu nuceni veřejným opatřením. Nelze proto očekávati, že by již pohrůžka trestem na ně působila a je k polepšení přivedla, zejména jejich zvláště vyvinutou ziskuchtivost v dovolené mezi udržela, a dlužno proto naříditi výkon trestu. Poukazují-li někteří z obžalovaných na to, že šlo o trestný čin davu, jehož vlivu podléhali při spáchání trestného činu, jest jejich tvrzení již svrchu vyvráceno. Další jejich tvrzení, že trest nelze vykonati proto, že by jejich rodiny tím utrpěly, dále, že by i jinak je výkon trestu krutě postihl, nemohou přicházeti v úvahu, ježto se osobnosti obžalovaných nikterak nedotýkají a o polepšení obžalovaných nikterak nesvědčí. Také ta okolnost, že škoda byla nahrazena, neprospívá obžalovaným, ježto naprosto nelze jim přičítati za zásluhu, že ukradené věci byly vráceny, nýbrž stalo se tak náležitým provedením četnického šetření.

Čís. 358.

Hranice mezi zločinem podvodu dle § 199 d) tr. zák. a přestupkem dle § 320 f) tr. zák.

(Rozh. ze dne 3. února 1921, Kr I 781/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne